

* met naasten worden bedoeld; ouders/verzorgers, partners

In het team: less is more

- Overleg met klein kernteam. Betrek ook de ketenpartners hierbij.
- Betrek een collega met kennis over en affiniteit met de doelgroep.
- Overleg alleen met een gerichte vraag in team-MDO. Blijf je realiseren: elke verandering kan stress en ruis geven, bijvoorbeeld een nieuwe of extra hulpverlener of medicatiewijziging.
- Zoek steun bij het (kern)team; spar samen en voorkom dat je uit emotie handelt. Blijf reflecteren, neem weloverwogen besluiten en probeer elkaar te begrijpen (double empathy).

- Maak samen met cliënt, naasten en kernteam een visueel overzicht over hoe autisme, eventuele comorbiditeit en het crisisgedrag samenhangen (holistische theorie) en gebruik dat bij het behandelplan en overleg.
- Bij crisisopname kan de spanning hoog oplopen bij autisme, door de verandering van omgeving en toegenomen prikkels. Kijk eerst naar andere manieren van crisisbehandeling.
- Bij een opname; houd rekening met autisme door bijvoorbeeld meer routine, vaste hulpverleners en meer individuele (eet-)momenten.

Aanbevelingen

Gemeenschappelijk plan met realistische doelen

De behandeling van problematiek bij autisme duurt vaak langer en kost meer tijd.

Regelmatig evaluaties met cliënt en naasten

Bedenk op welke manier de cliënt hierbij betrokken wordt: bij het hele gesprek of op een andere manier? Denk aan mogelijke overprikkeling bij veel aanwezigen en veel ideeën. Doe geen voorstellen waar de cliënt ad hoc een besluit over moet nemen, maar geef tijd om er over na te denken.

Vasthouden aan het besloten plan

Houd de lijn vast en houd focus op de eigen doelen van de cliënt voor het dagelijks leven.

Zingeving

Neem de tijd om het thema zingeving en zelfbeeld te bespreken om zo meer zicht te kunnen krijgen op wat er nodig is om zich oké te voelen (leven naar waarden, betekenisvolle relaties, grenzen voelen en aangeven).

Contactpersoon uit team voor naasten

Een eigen contactpersoon vanuit het team voor een naaste is vaak helpend.

Triggers in kaart brengen

Het leven autismevriendelijker maken. Dit is heel divers. Maak hierbij gebruik van de NIPA handreikingen en psycho-educatie om zo stressbronnen in kaart te brengen.

Inzetten hulpbronnen

Vertrouwde, stabiele, voorspelbare behandelaren, samen dingen oppakken en hulpmiddelen overwegen, betrek een ervaringsdeskundige.

Signaleringsplan maken

Kort signaleringsplan aanhouden en kennis hierover delen in team. Let op: non-verbaal kan iemand heel rustig overkomen, dit kan een instinker zijn. Ga na in hoeverre de cliënt zich bewust is van lichamelijke sensaties (zoals stresssignalen) en of de sociale vaardigheden m.b.t. grenzen aangeven verbeterd moeten worden. Ook kan er camouflage spelen.

Naasten inschakelen

Bij het maken en inslijten van het signaleringsplan is het extra belangrijk naasten in te schakelen. Cliënten met autisme voelen signalen van crisis vaak niet op tijd aan en hebben vaak in eerste instantie externe hulpbronnen nodig om dit te leren signaleren en in te slijten.

Autisme camoufleren

Hoe mensen denken dat het autismespectrum eruitziet

Hoe het autismespectrum er in werkelijkheid uitziet

